

Ἐν Ἀνιμαρχίᾳ δὲν ὑπάρχει στατιστικὴ βεβαιούσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγραμμάτων· οὐδεὶς σχεδὸν ὑπάρχει ἐκεῖ ἀγράμματος.

Κατάκτησις τῆς χώρας.

Δικηγόρος οὕτως ἀρξάμενος τῆς ἀγορεύσεώς του: «Ὁ Ἐξέρξης εἶχεν ἑκατομμύρια στρατοῦ», διεκόπη ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου, εἰπόντος: «Προσπαθήσατε, Κύριε, νὰ περάσῃ γρήγορα ὁ πολυἀριθμὸς αὐτὸς στρατὸς, διότι ἀρκούντως κατεπατήθη ἡ χώρα.»

Θλιβεροὶ ἀριθμοί.

Κατὰ τοὺς πολέμους (Κριμαϊκὸν, Ἰταλικὸν, Schleswig, Ἀμερικανικὸν, τοῦ 1866, τοῦ Μεξικου, τῆς Παραγουάης, τῆς Cochinchine καὶ τὸν Γαλλογερμανικὸν), ἀπεβίωσαν ἐν τοῖς πεδίοις τῆς μάχης ἢ συνεπείᾳ τραυμάτων καὶ ἀσθενειῶν 1,948,000 ἄνθρωποι! Ἐδαπανήθησαν δὲ 60 δισεκατομμύρια καὶ 325 ἑκατομμύρια φράγκων.

Εἰς Ἀναγνωστῆς.

Ἡμεῖς εἰ σωφρονούμεν ἤδη τὰς κενὰς καὶ μερικιῶδεις στάσεις ἀφέντες, ἀρξώμεθα σωτηρίου καὶ καλῆς φιλονεικίας, πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλώμενοι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, εἶπεν ὁ Ἀριστείδης πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.

Ὁ ἱατρός κ. Α. Ζίνης, ἀπὸ 17 ὄλων ἐνιαυτῶν ἀγχολεύμενος περὶ τὴν σπουδὴν τῶν παιδικῶν νοσημάτων, ἐξέδωκεν ἐσχάτως πραγματεῖαν πλείστου λόγου ἀξίαν «ἢ ἐν Ἀθήναις θνησιμότης τῶν βρεφῶν» ἐπιγραφουμένην, ἐξ ἧς ἐσταχυολογήσαμεν τὰ κατωτέρω, παραλείψαντες τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος. Τὸ σπουδαίωτον τοῦτο ζήτημα τῆς υγιεινῆς, μεγάλως ἐνδιέφερον τὴν κοινωνίαν, πρῶτος παρ' ἡμῖν πραγματεύεται ὁ κ. Ζίνης, μακρὸν χρόνον καὶ πολλὸν κόπον πρὸς τοῦτο καταβαλὼν. Παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀποβιώσεων Κρατῶν σήμερον ἡ σπουδὴ τῶν τοιοῦτων ζητημάτων οὐδεμίαν παρέχει δυστέλειαν, διότι παρ' αὐτοῖς ὑπάρχουσι κατηρησμένοι ἀκριβεῖς πίνακες τῶν ἀποβιώσεων καθ' ἡλικίαν καὶ κατ' εἶδος νόσου· ἐν Ἑλλάδι ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον ὑπάρχει δυστυχῶς μέχρι τοῦδε ἐπιχειρησθέντος, οὐδὲ κἀν οἱ αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου. Ἐδέησε λοιπὸν ν' ἀναδηφύσῃ ὁ ἀκάματος ἱατρός τὰς ἐπισήμους νεκρῆς δέλτους μιᾶς ὅλης δεκαετηρίδος καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ σημειώσῃ τὰ τελευτήσαντα ἄτομα ἀπὸ 0-2 ἐτῶν.

Σ. τ. Δ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ ἐν Ἀθήναις θνησιμότης κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν.—Μέσα δι' ὧν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτελεσθῇ ἡ ἐφικτὴ μείωσις αὐτῆς.

Ἐπάρχουσι κοινωνικαὶ συμφοραὶ τὰς ὁποίας ἅπαντες ἀνομολογοῦμεν, συμφοραὶ, ἐφ' αἷς καθ' ἑκάστην δυσανασχετοῦμεν καὶ λυπούμεθα, καὶ ὅμως οὐδέποτε σπουδαίως ἐσκέφθημεν περὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν καὶ περὶ τῆς ἐξουδετέρωσός των μέσων εἰ μὴ πρὸς τελείαν ἀποσβέσθαι, τοῦλάχιστον πρὸς περιστολὴν αὐτῶν. Μία τῶν κοινωνικῶν τούτων συμφορῶν, ἡ καὶ ἀναμφιλέκτως φοβερωτάτη, εἶναι ἡ ἐν Ἀθήναις μεγάλη θνησιμότης κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν.

Κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς ἅπαντα τοῦλάχιστον τὸ ἐν τέταρτον τῶν βρεφῶν τοῦλάχιστον, οὐδὲν ἦττον ὅμως ἢ παρ' ἡμῖν θνησιμότης κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην αἰείποτε ὑπῆρξε πολλῶ μείζων. Ἐκ 15,096 ἀποβιωσάντων ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1863 μέχρι καὶ τοῦ 1872, πεντακιςχίλιαι πεντακοσία τριάκοντα τρία ἄτομα εἶχον ἡλικίαν ἀπὸ 0-2 ἐτῶν, ἦτοι τὰ 36 ἑκατοστὰ τῆς κατὰ τὴν δεκαετίαν ταύτην θνησιμότητος ἀπέτισεν ἡ πολυτλήμων βρεφικὴ ἡλικία! Ἐκ τῶν 5,533 ἀποβιωσάντων βρεφῶν ἐτελεύτησαν, κατὰ τὰς ἐπισήμους νεκρῆς δέλτους, 1507 ἐκ διαρροίας, προστιθεμένων δὲ τῶν ἐξ ἀτροφίας 424 ἀποβιώσεων εἰς τὰς ἐκ διαρροίας, καθόσον ἐκείνη ταύτης ἐστὶν ἕκτοκος, τὸ ὅλον τῶν ἀποβιώσεων ἐκ διαρροίας ἀνέρχεται εἰς 1931. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ τῆς νόσου ταύτης ἀποβιωσάντων εἶναι πολλῶ μείζων· διότι πολλοὶ τῶν συνεπείᾳ νόσου τοῦ ἐγκεφάλου ἀποβιώσεων ἀνάγονται εἰς τὰς ἐκ διαρροίας, τῶν ἐγκεφαλικῶν φαινομένων πολλάκις ἐκ τῆς νόσου ταύτης ἐξαρτωμένων. Ἡ θνησιμότης δὲ αὕτη δὲν ἀνήκει ἐπίσης εἰς τὰ βρέφη κατὰ πᾶσαν ἡλικίαν, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοῦ 6^{ου} μηνὸς μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους συμπληρωμένου· καθόσον ἐκ τῶν 1507 βρεφῶν 974 εἶχον τὴν ἡλικίαν ταύτην. Οὕτως ἐκ τῶν 5,533 βρεφῶν ὑπὲρ μὲν τὰ τριάκοντα τέσσαρα ἑκατοστὰ ἀπέκτεινεν ἡ διάρροια, περὶ τὰ ἐξήκοντα ἐξ δὲ ἅπαντα συλλήθθη τὰ μαστίζοντα τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν λοιπὰ νοσήματα. Ἡ διάρροια ἄρα εἶναι τὸ κοινότερον καὶ φονικώτερον νόσημα τῆς βρεφικῆς ἡλικίας ἐν Ἀθήναις. Τὰ κυριώτερα αἴτια, τὰ ὁποῖα κυρίως συντελοῦσι νὰ καταστήσωσι κοινὴν καὶ θανατώδη τὴν νόσον ταύτην ἐν Ἀθήναις, εἶναι: Α'—Τὰ ἐπικρατοῦντα κατὰ τὸ θέρος καύματα. Ἀπὸ τοῦ Μαΐου ἀρχομένου, ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ὑπερμεσοῦντος αὐτοῦ, ἀρχεται ἡ διάρροια ἐπιχωριάζουσα ἐν Ἀθήναις· προβαίνει δὲ, τοῦ θέρους προϊόντος, μαστίζουσα τὰ δυστυχῆ βρέφη μέχρι περιπτου τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἐλαττοῦται ἐπαίσθητῶς. Κατὰ τοὺς μῆνας δὲ Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, καθ' οὓς ὁ καύτων εἶναι διαρκέστερος καὶ σφοδρότερος, οὐ μόνον παραττηροῦνται πλείονα κρούσματα ἀλλὰ καὶ θανατωδέστερα.

Ἐκ τῶν ἀποβιωσάντων, ὡς ἐρρέθη, κυρίως ἐκ διαρροίας χιλίων πεντακοσίων ἑπτὰ (1507) βρεφῶν ἐτελεύτησαν κατὰ τοὺς διαφόρους μῆνας τοῦ ἔτους ὡς ἐξῆς: Τὸν Ἰανουάριον 37, Φεβρουάριον 42, Μάρτιον 24, Ἀπρίλιον 37, Μάϊον 165, Ἰούνιον 304, Ἰούλιον 279, Αὐγούστον 175, Σεπτέμβριον 144, Ὀκτώβριον 119, Νοέμβριον 102, Δεκέμβριον 78.—Ἐκ τούτων 924, ἦτοι ὑπὲρ τὰ 61 τοῖς 100, ἀπώλοντο κατὰ τοὺς